

Ansvarig utgivare: Dr B. SALIN.

Att Kappas "te gudsrike" eller "klättra te himla".

Ett allmogespel.

Detta är företrädesvis ett herdespel, användt till nöje och tidsfördrif i skogen under de långa somrardagarne. Anteckningar om dess förekomst finnas bl. a. från Värmland, Dalarne, Jämtland. Spelreglerna och speltermerna variera allestädes. Vi meddela här dem, hvilka vi inhämtat från Boda socken i Dalarne.

Man nedsticker i marken en ungefär meterlång altelning, hvars kvistar kortskurits såsom fig. 1 visar. Denna kallas *Jakobsstakki*, det är Jakobsstegen. Hvarje spelare är försedd med en liten träkrok, cirka 5 centim. lång, fig. 1. Fig. 3 a visar en trätärning af 3 centim. längd. Tärningen, hvilken begagnas gemensamt af alla deltagarne, har på en långsida inskuret ett kors, på en annan sida ett tvärstreck, på en tredje två tvärstreck, se fig. 3 a, b, c. Den fjärde sidan är slät. Stundom begagnas i stället för tärning en flat sticka, korsad på ena sidan, slät på den andra. Detta vid användning af enklare spelregler.

Tillvägagångssättet är följande. De spelande, hvilka vi här antaga vara två, slå sig ned på marken bredvid Jakobsstegen. Nu kastar den ene af dessätärnin-

ningen upp i luften. Fallor den då ned med *en* skåra upp, äger kastaren rätt att hänga upp kroken, fig. 1,

på första (nedersta) kvisten. Fallor den åter med två skåror upp, äger han att hänga den på andra kvisten. Regeln är nämligen: *en* skåra flyttar ett steg, två skåror flytta två steg, och så länge kastaren har turen att slå någon af dessa sidor, har han rättighet att fortsätta. Slät sida däremot flyttar intet steg, korsad sida flyttar tillbaka ett steg nedåt; och så snart kastaren råkar slå någon af dessa sidor, öfvergår turen att kasta till den andre, som därefter fortsätter på samma vis. Råkar kors vända upp vid första kastet, kan naturligtvis ingen nedflyttning ifrågakomma, utan stannar man då, liksom för slät sida, på marken tillsvidare.

På så sätt fortsätta de båda spelarne under växlande tur och otur, upp- och nedflyttning, tills den ene af dem

hunnit toppen och där hängt sin krok i klyfningen allra öfverst. Denne är vinnare och har kommit upp i gudsrike.

Just däruppe kan striden om målet bli ganska långvarig och spännande. Ty händer t. ex., att den, som med sin krok hunnit öfversta kvisten och således i bästa

Fig. 2.

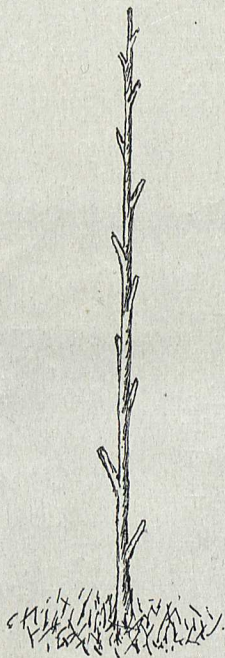

Fig. 1

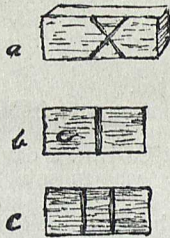

Fig. 3.

fall har endast en flyttning kvar, slår två skåror, så skjuter han öfver målet och kommer ned tillbaka på samma kvist igen. Det är från detta läge, där man

nu står målet så nära som möjligt, endast en möjlighet af fyra att segra i nästa kast. Detta är om en skåra vänder upp. N. K—d.

PROGRAM

Pingstdagen.

- Kl. 1..... **Rytmska koraler.** Program N:o 7. Program med text säljas vid Hellestadsstapeln.
- Kl. 1.30—2.15 **Konsert från musikestraden af K. Flottans musikkår.**
Under uppmarschen: Friedensklänge, marsch, *C. Faust.* — 1. Korall N:o 3. Höga Majestät. — 2. Jubel-uvertyr, *Weber.* — 3. Morgonstämning, *Grieg.* — 4. Siegfrieds död, ur op. *Ragnarök, Wagner.* — 5. Lofsång, *Mendelssohn.* — Under återmarschen: Armé-marsch.
- Kl. 2.45—3.30 **Konsert från Solhem af K. Flottans musikkår.**
Landjäger, marsch, *Rixner.* — 6. Offertorium, *Söderman.* — 7. Andantino ur op. *Simson o. Delila, Saint-Saëns.* — 8. Pilgrimskör ur op. *Tannhäuser, Wagner.* — 9. Meditation af *Bachs Ave Maria, Gounod.* — 10. Hör oss Svea, *Wennerberg.* Narva-marschen, arr. *Sjöberg.*
- Kl. 7—10..... **Konsert från Solhem af K. Flottans musikkår.**
Finska rytteriets marsch. — 1. Tempelweihe, uvertyr, *Keller-Béla.* — 2. Adiagio ur *Sonate pathétique, Beethoven.* — 3. Dalmarsch, *Peterson-Berger.* — 4. Berceuse de *Jocelyn, Godard.* — 5. Förspel till *Sigurd Jorsalfar, Grieg.* — *Björneborgarnes marsch.* — *Gustaf-Adolfsmarschen,* arr. af *Sjöberg.* — 6. Högtidsmarsch ur *En midsommarnattsdröm, Mendelssohn.* — 7. Förspel ur op. *Cavalleria rusticana, Mascagni.* — 8. Moskwa, *Decku-Schenk.* — 9. Ur op. »*Coppélia*», *Délibes.* — 10. Tunlan tej, *Merikanto.* — Under återmarschen: Svenska arméns tapto.

Annandag Pingst.

- Kl. 1..... **Gästgivaregård** med åkturer och ridturer.
- Kl. 1..... **Rytmska koraler.** Program N:o 9. Program med text säljas vid Hellestadsstapeln.
- Kl. 1.30—2.15 **Konsert från musikestraden af K. Flottans musikkår.**
Under uppmarschen: Kaiser Friedrich, marsch, *Friedeman* — 1. Låt dina portar upp, *Haffner.* — 2. Konsert-uvertyr, *Foroni.* — 3. Landkjänding, *Grieg.* — 4. Violette di Parma, vals, *Bencuccio.* — 5. Final ur op. *Aida, Verdi.* — Under återmarschen: Marsch, *Holtz.*
- Kl. 2.30..... **Fodring af djuren.**
- Kl. 2.30..... **Lapparna »gäjsa»** (färdas med klöfjade renar).
- Kl. 2.45—3.30 **Konsert från Solhem af K. Flottans musikkår.**
Giuseppina, marsch, *Mariani.* — 6. Potp. ur op. *Lakmé, Délibes.* — 7. *La Serenata, Braga.* — 8. Förspel. — 9. *Borghilds dröm.* — 10. *Hyllningsmarsch,* ur *Sigurd Jorsalfar, Grieg.*
- Kl. 3.30—5... **Strängospel** vid Sagaliden.
- Kl. 3.30—5.30 **Strängospel** i Balderslunden af Kellna-trion.
- Kl. 5..... **Lapparna »gäjsa».**
- Kl. 5.30..... **Ringlekar** af nationalklädda barn å dansbanan.
1. Och här dansar jag med lilla vännen min (*3). — 2. Prästens gamla kråka (*7) — 3. När som skattegåla slår si storäng. — 4. Petter Magnus han har loft oss (*20). — 5. I dala, i dalaskog (*30). — 6. Klappdans. — 7. Så hafre (*17). — 8. Så bär jag mitt tionde fullt med fjär. — 9. Köpa töre. — 10. Vals.
- Kl. 6..... **Fodring af boskapen vid fåbodvallen och gethagen.** Vallock af butösen.
- Kl. 6..... **Hummellekaren Ottar Hyll** i Bollnässtugan.
- Kl. 6.15..... **Folkdanser** å dansbanan.
1. Ladiå. — 2. Snurrebock. — 3. Trekarlspolska. — 4. Bondkadrijl. — 5. Vingåkersdans. — 6. Varsoviene. — 7. Bakmes. — 8. Daldans. — 9. Skrällåten. — 10. Vals.
- Kl. 6.30—7.30 **Strängospel** vid Oktorpsgården af Kellna-trion.
- Kl. 7..... **Nergårds Lasse** å Jöddes sten.
- Kl. 7.30..... **Hummellekaren Ottar Hyll** i Bollnässtugan.
- Kl. 7.30—8.30 **Strängospel** vid Sagaliden.
- Kl. 7.45..... **Fodring af boskapen vid fåbodvallen och gethagen.** Vallock af Butösen.
- Kl. 8..... **Nergårds Lasse** å Jöddes sten.

- Kl. 8—8.45... **Konsert från Solhem af K. Flottans musikkår.**
Alte Kameraden, marsch, *Teike.* — 1. Uvertyr till op. *Nabucco, Verdi.* — 2. Kvartett ur op. *Lalla Roukh, Davrid.* — 3. Hedvig, polka (solo för trumpet), *Ramsöe.* — 4. Walters prissång ur op. *Mästersångarna, Wagner.* — 5. Loin du bal, intermezzo, *Gillet.* — Soldatlif, march, *Schmelin.*
- Kl. 8—10..... **Strängospel** i Högloftet af Kellna-trion.
- Kl. 9..... **Nergårds Lasse** från Jöddes sten.
- Kl. 9—10..... **Strängospel** i Balderslunden.
- Kl. 9—10..... **Konsert från Solhem af K. Flottans musikkår.**
Elvira, marsch, *E. de Vido.* — 6. Potp. ur operetten *Cornevilles klockor, Planquette.* — 7. *Berceuse de Jocelyn, Godard.* — 8. *Ballsirenen,* vals, *Lehár.* — 9. *Nocturne* ur op. *Martha, Flotow.* — 10. Däne liksom åskan bröder, *Stuntz.* — Svenska arméns tapto.
- Kl. 10..... **Brandvaktstrop** af *Nergårds Lasse.*

Tisdagen den 9 Juni.

- Kl. 4—5.15... **Strängospel** vid Bredablick af Kellna-trion.
- Kl. 4—6.30... **Strängospel** vid Sagaliden.
- Kl. 5.30—7... **Strängospel** vid Bollnässtugan af Kellna-trion.
- Kl. 5.30—7.30 **Konsert** vid Bredablick af en afdelning af **K. Flottans musikkår.**
1. *Observir,* marsch, *Teike.* — 2. Uvertyr till op. *Stradella, Flotow.* — 3. *Les Sirènes,* vals, *Waldteufel.* — 4. Förspel till op. *Cavalleria Rusticana, Mascagni.* — 5. Vid Frösö kyrka, *Peterson-Berger.* — 6. Potp. ur *Gioconda, Ponchielli.* — 7. Offertorium, *Söderman.* — 8. For Yoy, hambo, *Holtz.* — 9. Sverige, *Stenhammar.* — 10. Lefve armén! marsch, *Wahlström.*
- Kl. 6..... **Fodring af boskapen vid fåbodvallen och gethagen.** Vallock af butösen.
- Kl. 6.30..... **Hummellekaren Ottar Hyll** i Bollnässtugan.
- Kl. 7..... **Ringlekar** af nationalklädda barn å dansbanan.
1. Du är för liten att gifta dej, stackars liten (*10). — 2. Det gick två gubbar i snöfall (*42). — 3. Stopp. — 4. Höga berg och djupa dalar (*9). — 5. Nigarepolskan (*6). — 6. Gossen går i ringen. — 7. Lyster ungersven? (*14). — 8. Flicka lilla, vill du gifta dej så nicka (*38). — 9. Ryske polske. — 10. Långdans.
- Kl. 7.45..... **Hummellekaren Ottar Hyll** i Bollnässtugan.
- Kl. 8—10..... **Konsert från Solhem.**
1. *Ordre de bataille,* marsch, *Lehnhardt.* — 2. Uvertyr till op. *Den stumma, Auber.* — 3. *Schaukel-Lied,* vals, *Hollender.* — 4. *Salut d'amour, Edgar.* — 5. *Introd.* till op. *Trollflöjten, Mozart.* — 6. Potp. ur op. *Tosca, Puccini.* — 7. *Kaiserhof,* polka, *Liebig.* — 8. *Aubade printanière, La-combe.* — 9. *Serenad, Ahlström.* — 10. *Borussia,* marsch, *Teike.*
- Kl. 8—10..... **Strängospel** i Högloftet af Kellna-trion.
- Kl. 8—10..... **Strängospel** vid Bredablick.
- Kl. 8.15..... **Fodring af boskapen vid fåbodvallen och gethagen.** Vallock af butösen.

Onsdagen den 10 Juni.

- Kl. 4—6.30... **Strängospel** vid Sagaliden af Kellna-trion.
- Kl. 4—5.15... **Strängospel** i Balderslunden.
- Kl. 5.30—6.30 **Strängospel** vid Bollnässtugan.
- Kl. 5.30—7.30 **Konsert** vid Bredablick af en afdelning af **K. Flottans musikkår.**
1. Mit vereinter Kraft, marsch, *Reichardt.* — 2. Uvertyr till *Cheval de bronze, Auber.* — 3. *Künstler-Leben,* vals, *Strauss.* — 4. *Morgonstämning, Grieg.* — 5. *Divertissement* ur op. *Rhenguldet, Wagner.* — 6. Potp. ur op. *Kronjuvelerna, Auber.* — 7. Till sängfåglarna i södern, *Merikanto.* — 8. *Grand Mazurka guerrière, Wallace.* — 9. *Romans* ur op. *Kärleksdrycken, Donizetti.* — 10. *Little Indian maid,* marsch, *Lehman.*
- Kl. 6..... **Fodring af boskapen vid fåbodvallen och gethagen.** Vallock af butösen.

* Hänvisar till numret i ett häfte utg. af Nordiska Museet, »Ringlekar på Skansen», hvilket säljes vid dansbanan.